

U s n e s e n í

Krajský soud v Ústí nad Labem - pobočka v Liberci rozhodl v neveřejném zasedání konaném dne 1. dubna 2015 v trestní věci obžalovaného [REDAKCE] o odvolání státní zástupkyně Okresního státního zastupitelství v Liberci, proti rozsudku Okresního soudu v Liberci ze dne 20.1.2015, č.j. 69 T 68/2013-234, **t a k t o :**

Podle § 258 odst. 1 písm. b) trestního řádu se napadený rozsudek **z r u š u j e** v celém rozsahu a podle § 259 odst. 1 trestního řádu se věc **v r a c í** soudu prvního stupně, aby ji v potřebném rozsahu znovu projednal a rozhodl.

O d ů v o d n ě n í :

Napadeným rozsudkem byl obžalovaný [REDAKCE] podle § 226 písm. b) trestního řádu zproštěn obžaloby pro zločin znásilnění podle § 185 odst. 1, odst. 2 písm. a) trestního zákoníku, kterého se měl dopustit tím, že

- [REDAKCE] *ve svém bydlišti, v přesně nezjištěné době koncem března 2012 strhl deku z [REDAKCE] která ležela na břiše na posteli, přitiskl se k ní a když se zvedala do kleku, aby se bránila, uchopil ji levou rukou kolem pasu, nalehl na ni, svlékl jí kalhoty od pyžama a kalhotky, nadzvedl jí břicho, klekl si za ní a vykonal na ní soulož, a to přes její výslovný nesouhlas,*

neboť nebylo na základě důkazů předložených v hlavním líčení státním zástupcem a případně doplněných soudem, a to i návrhům ostatních stran prokázáno, že v žalobním návrhu označený skutek je trestným činem.

Proti tomuto rozsudku podala v zákonné lhůtě odvolání státní zástupkyně Okresního státního zastupitelství v Liberci (dále jen státní zástupkyně). Odvolání bylo podáno v neprospěch obžalovaného do zprošťujícího výroku a bylo písemně zdůvodněno. Státní zástupkyně především namítá, že se neztotožňuje se závěrem soudu prvního stupně, že k překonání odporu poškozené obžalovaný neužil násilí ani pohrůžku násilím. Provedenými důkazy bylo prokázáno, že došlo k překonání odporu poškozené násilím, kdy poškozená [REDAKCE] opakovaně u hlavního líčení konaného dne 20.1.2015 uvedla, že když ji obžalovaný zvedl do kleku, kroutila se a odstrkávala ho. Několikrát se jí podařilo stáhnout se do lehu, ale obžalovaný jí opět zvedl do kleku a v poloze v kleku se na ni ze zadu přimáčkl, přičemž ji držel levou rukou a protože měl větší sílu než ona, tak se přestala bránit. V závěru státní zástupkyně navrhla, aby byl napadený rozsudek zrušen a trestní věc obžalovaného vrácena soudu prvního stupně k novému projednání a rozhodnutí.

K podanému odvolání se písemně vyjádřil prostřednictvím svého obhájce obžalovaný [REDAKCE]. Uvedl, že se plně ztotožňuje s právním názorem prvoinstančního soudu a tvrzení státní zástupkyně v odůvodnění jejího odvolání nekorespondují se zjištěným skutkovým stavem. Státní zástupce vytrhává svědectví poškozené z kontextu a dodává, že dokazování prokázalo, že obviněný na poškozené nepoužil násilí předpokládané trestním zákoníkem pro spáchání trestného činu znásilnění. Navrhuje, aby odvolací soud podané odvolání státní zástupkyně zamítl.

Krajský soud z podnětu podaného odvolání podle § 254 odst. 1 trestního řádu přezkoumal zákonnost a odůvodněnost všech výroků napadeného rozsudku, přezkoumal i správnost postupu řízení, které rozsudku předcházelo. Odvolací soud shledal odvolání státní zástupkyně důvodným, když dospěl k závěru, že skutková zjištění soudu prvního stupně zůstala neúplná a nepřesná, nelze souhlasit se skutkovými závěry, které vzbuzují důvodné pochybnosti a napadený rozsudek je třeba považovat za zatím nepodložený a předčasný.

Předně je nutno uvést, že krajský soud se projednávanou věcí zabývá již podruhé. Obžalovaný již byl rozsudkem v této věci ze dne 2.12.2013, č.j. 69 T 68/2013-137 uznán vinným výše uvedeným skutkem, který byl kvalifikován jako zločin znásilnění podle § 185 odst. 1, odst. 2 písm. a) trestního zákoníku a odvolání obžalovaného bylo následně usnesením Krajského soudu v Ústí nad Labem-pobočka Liberec ze dne 5.3.2014, č.j. 31 To 25/2014-163 jako nedůvodné zamítnuto. Usnesením Nejvyššího soudu České republiky ze dne 13.8.2014, č.j. 4 Tdo 924/2014-I-34 pak byla obě citovaná rozhodnutí zrušena a okresnímu soudu bylo přikázáno, aby věc v potřebném rozsahu znovu projednal a rozhodl. Také Nejvyšší soud ve svém rozhodnutí konstatoval, že v průběhu dokazování byla bezezbytku vyvrácena obhajoba obžalovaného, že by mezi ním a poškozenou došlo k oboustranně dobrovolnému pohlavnímu styku po vzájemných dotycích, mazlení a líbání, dospěl však na rozdíl od okresního a krajského soudu k závěru, že z dosud provedeného dokazování nelze dovodit, že by obžalovaný použil násilí, tedy fyzické síly za účelem překonání nebo zamezení vážně míněného odporu poškozené. Má s ohledem na popis skutku za to, že lze dovodit, že poškozená měla v úmyslu se bránit (..aby se bránila..), ale není vylíčen žádný skutečný, byť málo intenzivní odpor ze strany poškozené, aby nedošlo k souloži. Nelze ani dospět k závěru, že by poškozená od odporu upustila vzhledem k naprosto bezvýchodné situaci, neboť v bytě, byť v jiné místnosti, byla přítomna i [REDAKCE].

Soud prvního stupně, tak jako orgány činné v trestním řízení, dbal na to, aby byla zajištěna práva obžalovaného, zejména pokud jde o uplatnění práva na obhajobu a důkazy, které provedl při hlavním líčení, netrpí procesními pochybeními.

Stejně tak nemá krajský soud výhrady ani k rozsahu provedeného dokazování. Okresní soud v rámci hlavního líčení provedl všechny potřebné důkazy pro řádné zjištění skutkového stavu, když opětovně vyslechl obžalovaného, který nyní využil svého práva a nevypovídal a poškozenou [REDAKCE] a v původním řízení také svědkyně Lucii [REDAKCE] a v souladu s § 211 odst. 5 trestního řádu za souhlasu stran přečetl znalecký posudek MUDr. Lumíra Tauše CSc. a PhDr. Jitky Skramuské. Dále měl okresní soud k dispozici lékařské zprávě ohledně zdravotního stavu poškozené a také náčrtek předmětného bytu. Takto provedeným dokazováním si vytvořil potřebný podklad pro rozhodnutí v souladu s ustanovením § 2 odst. 5 trestního řádu.

Soud prvního stupně opřel svá skutková zjištění o výpověď poškozené Barbory [REDAKCE] kterou i krajský soud hodnotí jako věrohodnou. Provedeným dokazováním byla, jak to vyplývá i z usnesení Nejvyššího soudu České republiky, plně vyvrácena obhajoba obžalovaného, že k souloži došlo oboustranně dobrovolně a krajský soud tak v tomto směru může na odůvodnění citovaných rozhodnutí odkázat. Obžalovaný v přípravném řízení využil svého práva a ve věci nevypovídal, u hlavního líčení pak trestnou činnost popřel. Jeho výpověď, jak je shora uvedeno, byla vyvrácena výpovědí poškozené [REDAKCE] kterou soudy shledaly jako věrohodnou. Poškozená opakovaně uvedla, že obžalovanému několikrát slovně sdělila, aby ji nechal být, aby dodržel jejich dohodu, že nebude žádný sex. Její obrana spočívala v tom, že se mu snažila vykroutit, odstrkovala ho a snažila se přikrýt dekou a lehnout si na břicho. Jak uvedla u hlavního líčení dne 20.1.2015, obžalovaný se k ní snažil dobývat, ona se ještě více zabalila do deky, aby na ni nemohl a on z ní pak deku strhnul, přetočil se přes postel a ona neměla možnost se moc bránit. Říkala mu, ať ji nechá být a on z ní deku strhnul úplně a říkal, že ho přece musí chtít, že jeho chce každá. Ona mu říkala, že ho nechce, on jí strhnul kalhoty i kalhotky, stáhnul si ji do kleku, ona se ho snažila odstrčit, ale neměla moc sílu a pak už byla jako opařená, jen brečela a on se zezadu ukájel. Tato intenzita obrany (kombinace verbálního i nonverbálního odporu) zcela postačuje k tomu, aby bylo obžalovanému zřejmé, že její odpor je míněn vážně a pohlavní styk si nepřejde. Násilí, jak vyplývá i z rozhodnutí Nejvyššího soudu České republiky ze dne 26.3.2014, sp.zn. 11 Tdo 294/2014, spočívá i v zalehnutí poškozené a překonávání odporu spočívajícího v odstrkávání pachatele rukama, pevnému objetí či stáhnutí kalhot a kalhotek. Ačkoli odpor poškozené nedosahoval takové intenzity, kterou obžalovaný očekával, byl míněn vážně, což bylo patrné i z opakovaných slovních vyjádření poškozené i jejího následného pláče při koitu. Výsledkem použitého násilí je i situace, kdy napadená osoba po vyjádření vážně míněného nesouhlasu a projeveném odporu, upustí od dalšího vzdoru pro svou vyčerpanost a zřejmou beznadějnost (také rozhodnutí Nejvyššího soudu České republiky sp.zn. 11 Tdo 294/2014). Poškozená, svědkyně [REDAKCE] jakož i znalecký posudek PhDr. Jitky Skramuské věrohodně vysvětlují, že k většímu fyzickému odporu ze strany poškozené nedošlo zejména z důvodu její osobní anamnézy- sexuálního zneužívání v dětství, která byla obžalovanému známa. K tomu krajský soud ještě podotýká, že poškozená byla první večer v cizím bytě s osobou, kterou předtím znala jen krátce z psychiatrické léčebny a za situace, kdy od bytu neměla klíče a v té době neměla žádnou jinou možnost bydlení. Nejvyšší soud České republiky pak v tomto směru shodně jako soud prvního stupně vycházel z toho, že v bytě byla v době skutku přítomna také [REDAKCE]. Okresní soud se však blíže nevypořádal s logickými rozpory, které z výpovědi obžalovaného, poškozené a [REDAKCE] v tomto směru vyplývají. Poškozená, jejíž výpověď byla opakovaně posouzena jako věrohodná, již v přípravném řízení uvedla, že svědkyně [REDAKCE] se do bytu vrátila až po skutku (...Jiřina se vrátila po chvíli...), byla opilá a chvíli s nimi mluvila. Obžalovaný poškozenou opakovaně před touto svědkyní varoval, a proto se jí svěřila až následující den. Také u hlavního líčení konaného dne 25.11.2013 poškozená uvedla, že [REDAKCE] přišla až potom z nějaké návštěvy a byla opilá. Na své výpovědi pak setrvala i u hlavního líčení dne 20.1.2015, kdy uvedla, že Jiřina byla na oslavě a přišla až po 21:00 hod. Svědkyně [REDAKCE] uvedla, že ten první večer spolu všichni poseděli, popili a ona pak odešla k sobě do pokoje. O tom, že mělo k něčemu dojít, se dozvěděla až třetí den, kdy se jí poškozená svěřila. Svědkyně nebyla podrobně dotazována na to, v kolik hodin ten den přišla domů, zda byla na oslavě apod. a byl to pouze obžalovaný, který uváděl, že k dobrovolné souloži došlo až poté, co [REDAKCE] odešla kolem deváté do svého pokoje, kdežto poškozená od počátku uváděla, že ke skutku došlo již

v podvečerních hodinách. Okresní soud se tedy dostatečně nevypořádal s tím, proč ohledně této okolnosti uvěřil obžalovanému a vcházel z toho, že [redacted] byla v té době již ve svém pokoji, případně s tím zda tato okolnost byla poškozené známa. Přesto, že se jedná o významný rozpor, soud prvního stupně tento rozpor pominul a s nejasnostmi ohledně skutkového stavu se tak nevypořádal. Pokud to okresní soud bude považovat za nutné k odstranění eventuálních rozporů shora uvedených, necht' vyslechne opětovně také Jiřinu [redacted]

Krajský soud tak s ohledem na výše uvedené skutečnosti dospěl k závěru, že okresní soud pochybil, pokud na základě provedeného dokazování neupravil popis skutku v souladu se skutkovými zjištěními a pokud dospěl k závěru, že se obžalovaný popsaného jednání nedopustil násilím. Popis situace, tak jak vyplývá z výpovědi poškozené (a je nutno zdůraznit, že její výpověď krajský soud považuje za věrohodnou, jež po celou dobu trestního stíhání nevykazuje žádné známky toho, že by jí poškozená chtěla obžalovanému přitížit a všechny okolnosti, které poškozená uvedla u hlavního líčení dne 20.1.2015 již jinými slovy uvedla také při svých předchozích výpovědích, přičemž je nutno také podotknout, že usnesení Nejvyššího soudu České republiky poškozené nebylo zasláno a tudíž neměla možnost se s ním seznámit) vykazuje známky násilí, byť tento popis nebyl odražen i v popisu skutku. Krajský soud nemůže sám rozhodnout o vině obžalovaného pro skutek, pro nějž byl napadeným rozsudkem zproštěn viny (§ 259 odst. 5 písm. a) trestního řádu).

Krajskému soudu tak s ohledem na výše uvedené nezbylo než napadené rozhodnutí v souladu s § 258 odst. 1 písm. b) trestního řádu zrušit a vrátit soudu prvního stupně k novému projednání a rozhodnutí. Výroky nového rozhodnutí, ať již o vině nebo nevině obžalovaného, pak musí být po všech stránkách zdůvodněny ve smyslu § 125 odst. 1 trestního řádu, zejména je nutno uvést, ze kterých (vzájemně si neodporujících) důkazů soud prvního stupně při zjišťování skutkového stavu vycházel, k jakému skutkovému zjištění dospěl (a to také patřičně odrazit v popisu skutku) a jaké závěry z těchto zjištění učinil.

P o u ě n í : Proti tomuto rozhodnutí **n e n í** další řádný opravný prostředek přípustný.

V Liberci dne 1. dubna 2015

Mgr. František B o š t í k v.r.
předseda senátu

Zpracovala:
Mgr. Gabriela Pudilová
soudkyně

Za správnost vyhotovení:
Dana Malinovská